

ZPRÁVA
O OCHRANĚ
ŽIVOTNÍHO
PROSTŘEDÍ

2023

OBSAH

ÚVOD	3	SANACE STARÝCH EKOLOGICKÝCH ZÁTĚŽÍ	10
OCHRANA OVZDUŠÍ A KLIMATU	4	Areál SPOLCHEMIE	10
Zdroje znečišťování ovzduší	4	Asanovaná skládka Chabařovice	10
Vývoj množství emisí do ovzduší	4	INVESTICE SOUVISEJÍCÍ S OCHRANOU	
Aktivity k ochraně ovzduší a klimatu	6	ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ	11
Energie a energetická náročnost	7	MONITORING DOPADŮ NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ	12
OCHRANA VOD	8	EXTERNÍ KOMUNIKACE	13
Produkce a nakládání s odpadními vodami	8	UDRŽITELNÝ ROZVOJ VE SPOLCHEMII	14
Znečištění odpadních vod	8	Odpovědné podnikání a koncept udržitelnosti	14
ODPADOVÉ HOSPODÁŘSTVÍ	9	Koncept udržitelnosti	14
Produkce odpadů	9	Cíle udržitelnosti do roku 2030	15
Způsoby odstraňování odpadů	9		

ÚVOD

SPOLCHEMIE (Spolek pro chemickou a hutní výrobu, akciová společnost) je významnou českou chemickou společností se sídlem v Ústí nad Labem, která již od roku 1856 aktivně působí na světových trzích. Naší předností je nejen bohatá historie, ale také inovativní a udržitelný přístup. Náš výrobní řetězec je plně vertikálně integrovaný, využíváme vlastní patentované technologie a technologie, které jsou moderní a šetrné k životnímu prostředí. Naše výrobní portfolio zahrnuje základní epoxidové pryskyřice, speciální epoxidové pryskyřice a systémy, alkydové pryskyřice, hydroxidy sodný a draselný a chlorové deriváty. Zhruba 80 % naší produkce vyvážíme do více než šedesáti zemí světa. S 850 zaměstnanci se řadíme mezi největší zaměstnavatele v regionu.

Ve SPOLCHEMII se dlouhodobě a systematicky věnujeme ochraně životního prostředí a zároveň dbáme na transparentní informování o environmentální oblasti. Tato zpráva o ochraně životního prostředí navazuje na dlouhou řadu výročních zpráv o kvalitě životního prostředí a jeho ochraně, které vydáváme již od počátku 90. let 20. století. Cílem je poskytnout souhrnný přehled o našem přístupu k environmentální oblasti a o stavu environmentálního profilu celé skupiny SPOLCHEMIE, tedy společností, jejichž dopady na životní prostředí spolu souvisejí a které sdílejí společný integrovaný systém řízení podle standardů norem ISO 9001, ISO 14001, ISO 45001 a nově i ISO 50001 (IMS). Zpráva je i jedním ze základních zdrojů informací o plnění celosvětové dobrovolné iniciativy Responsible Care (Odpovědné podnikání v chemii), do které jsou zapojeny společnosti v rámci skupiny SPOLCHEMIE – Spolek pro chemickou a hutní výrobu, akciová společnost (dále jen Spolek), EPISPOL, a.s., a CHS Epi, a.s., a také SPOLCHEMIE Electrolysis, a.s.

Rok 2023 pokračoval v trendu výrazných externích vlivů na naši činnost – pokračující energetická krize, tržní změny, cenová nestabilita. Změny na trhu a v zákaznickém chování mají v různé míře vliv na změny podílu výrob jednotlivých produktů, což má následně dopad i na environmentální výkonnost SPOLCHEMIE. I přes nepříznivou tržní situaci jsme v roce 2023 pokračovali v nastoleném trendu průběžného snižování negativních dopadů na životní prostředí prostřednictvím modernizace výrobních zařízení a zavádění nových technologií. Celkově jsme v roce 2023 na ochranu životního prostředí včetně ochrany klimatu a úspory energií investovali (z vlastních zdrojů) zhruba 138 milionů Kč v rámci 45 projektů.

Mezi nejvýznamnější investiční akce patřilo dokončení druhé etapy a zahájení závěrečné etapy modernizace biologické čistíčky odpadních vod (BČOV) pro výroby pryskyřic, dokončení optimalizace parovodní soustavy s cílem úspory energií, dokončení modernizace spalovny odpadů s cílem snížit emise do ovzduší a další projekty na ochranu klimatu. V roce 2023 naplno pokračovala výstavba nového provozu na výrobu prekurzorů F-plynů čtvrté generace (produkty s významně nižším potenciálem globálního oteplování oproti v současnosti používaným látkám a bez vlivu na ozónovou vrstvu).

SPOLCHEMIE navázala na úspěšný rok 2022 v oblasti vodního hospodářství, která je z hlediska vlivů na životní prostředí klíčová. Nová, námi vyvinutá a patentovaná technologie odsolování odpadních vod z výroby epoxidových pryskyřic fungovala bez zásadních problémů a i nadále pokračují práce na její optimalizaci. Byl rovněž potvrzen pozitivní dopad modernizace BČOV pro výroby pryskyřic, kdy bylo dosaženo stejné účinnosti odstranění organického znečištění jako v roce 2022 (tj. navýšení o 5 až 6 % oproti stavu před modernizací) a díky stabilizaci technologického procesu se snížilo i množství nerozpuštěných látek na výstupu BČOV přibližně na polovinu.

SPOLCHEMIE pokračovala také ve snižování dopadů na klima a své uhlíkové stopy. Rok 2023 byl již druhým uceleným rokem, kdy jsme spotřebovali výhradně bezemisní elektrickou energii. Nákupem bezemisní elektřiny významně snižuje svou uhlíkovou stopu, čímž fakticky přispívá k cíli EU – dosažení uhlíkové neutrality. Za rok 2023 tak SPOLCHEMIE snížila své nepřímé emise oxidu uhličitého (tzv. scope 2) o 117 500 tun. Pokračovali jsme v monitoringu a hodnocení environmentálních dopadů SPOLCHEMIE včetně emisí skleníkových plynů mimo jiné pomocí výstupů studie LCA. LCA kromě produktů hodnotí i dopady celé společnosti a jednotlivých výrob a produktů, a pomáhá nám tak lépe cílit naše aktivity a investice pro dekarbonizaci.

V roce 2023 jsme opět obhájili zlatou medaili, kterou uděluje za výkon v oblasti udržitelnosti celosvětově uznávaný hodnotitel EcoVadis. Velkým úspěchem je, že se nám poprvé podařilo dostat mezi 5 % nejlepších společností v udržitelnosti na světě. Rámec pro definici a sledování našich cílů v oblasti udržitelnosti nám poskytuje v roce 2021 vytvořený koncept udržitelného rozvoje, který stojí na našich zaměstnancích a třech základních pilířích: životní prostředí, společnost, ekonomika.

Nadále spolupracujeme na několika projektech, které mají za cíl snížit negativní vlivy na klima, zlepšit ovzduší města a regionu, využívat alternativní zdroje energie a zvýšit energetickou soběstačnost ČR (např. členství v HYTEP, využití vodíku jako bezemisního paliva atd.).

OCHRANA OVZDUŠÍ A KLIMATU

Zdroje znečišťování ovzduší

K 31. 12. 2023 bylo v rámci SPOLCHEMIE evidováno 67 zdrojů znečišťování ovzduší (ZZO), pro něž (kromě jedné výjimky – vodíkové kotelny) jsou podmínky provozu stanoveny integrovanými povoleními. Oproti roku 2022 došlo ke zrušení pěti ZZO a jeden nově přibyl. Bylo ukončeno IP pro výrobu monokrystalů (4 ZZO) a výroba triethylamin tris-hydrofluoridu (1 ZZO). Nově začal Spolek provozovat ChČOV (dříve Aquatest). Z celkového počtu ZZO nejsou dlouhodobě provozována tři zařízení.

Subjekt	Spolek	CHS Epi	EPISPOL	SPOLCHEMIE Electrolysis
Počet ZZO 2023 ¹⁾	36/15	19/10	9/6	3/2
Počet ZZO 2022 ¹⁾	40/16	19/10	9/6	3/2

Pozn.: 1) Za lomítkem uveden počet tzv. vyjmenovaných zdrojů (zdrojů uvedených v příloze č. 2 zákona o ochraně ovzduší, tj. je u nich stanoven přísnější režim pro povolení a provozování).

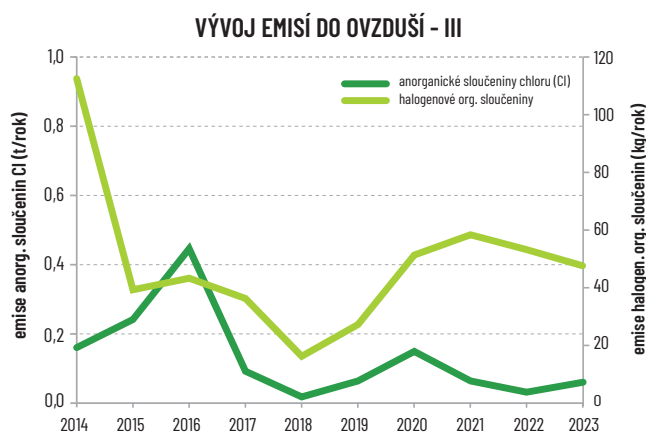
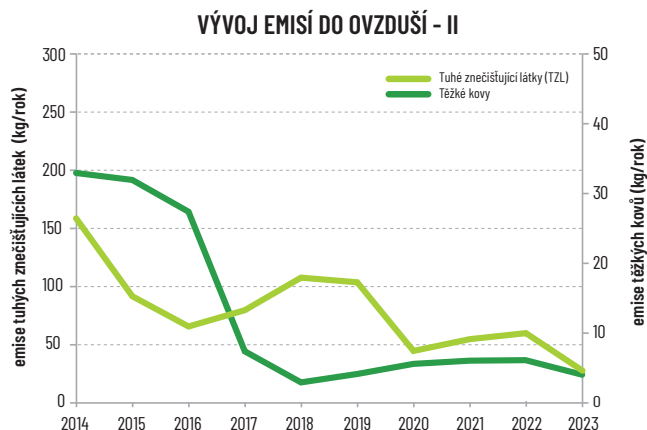
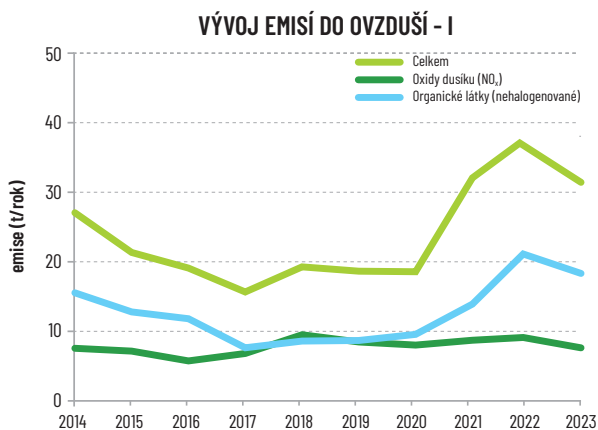
Vývoj množství emisí do ovzduší

Celkové emise znečišťujících látek klesly v roce 2023 cca o 14 %. Pokles souvisí se změnami objemů ve výrobě jednotlivých produktů a průběžnou optimalizací technologie odsolování odpadních vod, která nám umožňuje znovupoužití primárních zdrojů a významné snížení emisí do vody.

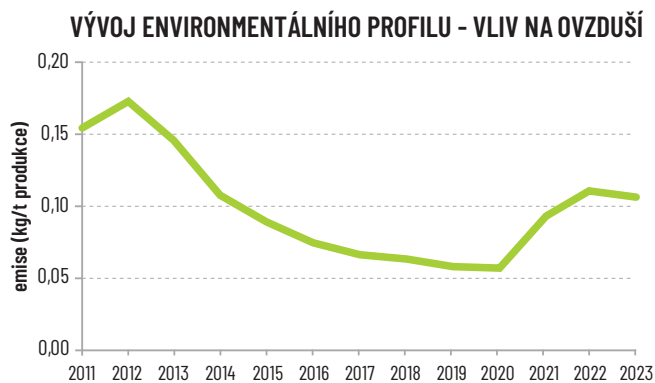
Vývoj emisí základních znečišťujících látek v letech 2014 až 2023 je uveden v následující tabulce a grafech, a to v parametrech historicky charakteristických pro SPOLCHEMII nebo významných z hlediska kvality ovzduší. Uvedená data vykazují celkové emise SPOLCHEMIE v daném kalendářním roce bez vazby na historický vývoj ve smyslu změny struktury nebo velikosti skupiny.

Rok/emitovaná látka (t)	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Tuhé znečišťující látky (TZL)	0,16	0,09	0,07	0,08	0,11	0,11	0,05	0,06	0,06	0,03
Oxidy dusíku (NO _x)	7,69	7,29	5,88	6,95	9,63	8,59	8,15	8,85	9,21	7,47
Oxidy síry (SO _x)	2,59	0,04	0,02	0,02	0,01	0,03	0,04	0,08	0,12	0,10
Oxid uhelnatý (CO)	0,71	0,79	0,71	0,78	0,82	1,08	0,53	8,99	6,65	5,71
Anorganické sloučeniny chloru (Cl)	0,16	0,24	0,45	0,10	0,02	0,07	0,15	0,07	0,02	0,05
Rtuť a těžké kovy	0,033	0,032	0,027	0,007	0,003	0,004	0,006	0,006	0,006	0,004
Halogenované organické sloučeniny	0,11	0,04	0,04	0,04	0,02	0,03	0,05	0,06	0,05	0,05
Organické látky (nehalogenované)	15,66	12,91	11,94	7,76	8,73	8,81	9,69	14,03	20,95	18,33
Celkem*	27,15	21,45	19,21	15,78	19,38	18,76	18,68	32,16	37,07	31,75

* V uvedené hodnotě jsou zahrnuty i látky, které nelze zařadit mezi výše uvedené skupiny látek.

Obdobně jako u celkových emisí do ovzduší došlo také k poklesu (o cca 6 %) u měrných emisí (vztažených k objemu výroby). Snížení je spojeno především s nižším prosazením spalovacích zdrojů (emise NO_x) a zpřesněním bilance rozpouštědel (emise těkavých organických látek). Skupině se z dlouhodobého hlediska daří průběžně snižovat měrné emise do ovzduší vztažené na objem výroby, jak je vidět z níže uvedeného grafu.

Aktivita k ochraně ovzduší a klimatu

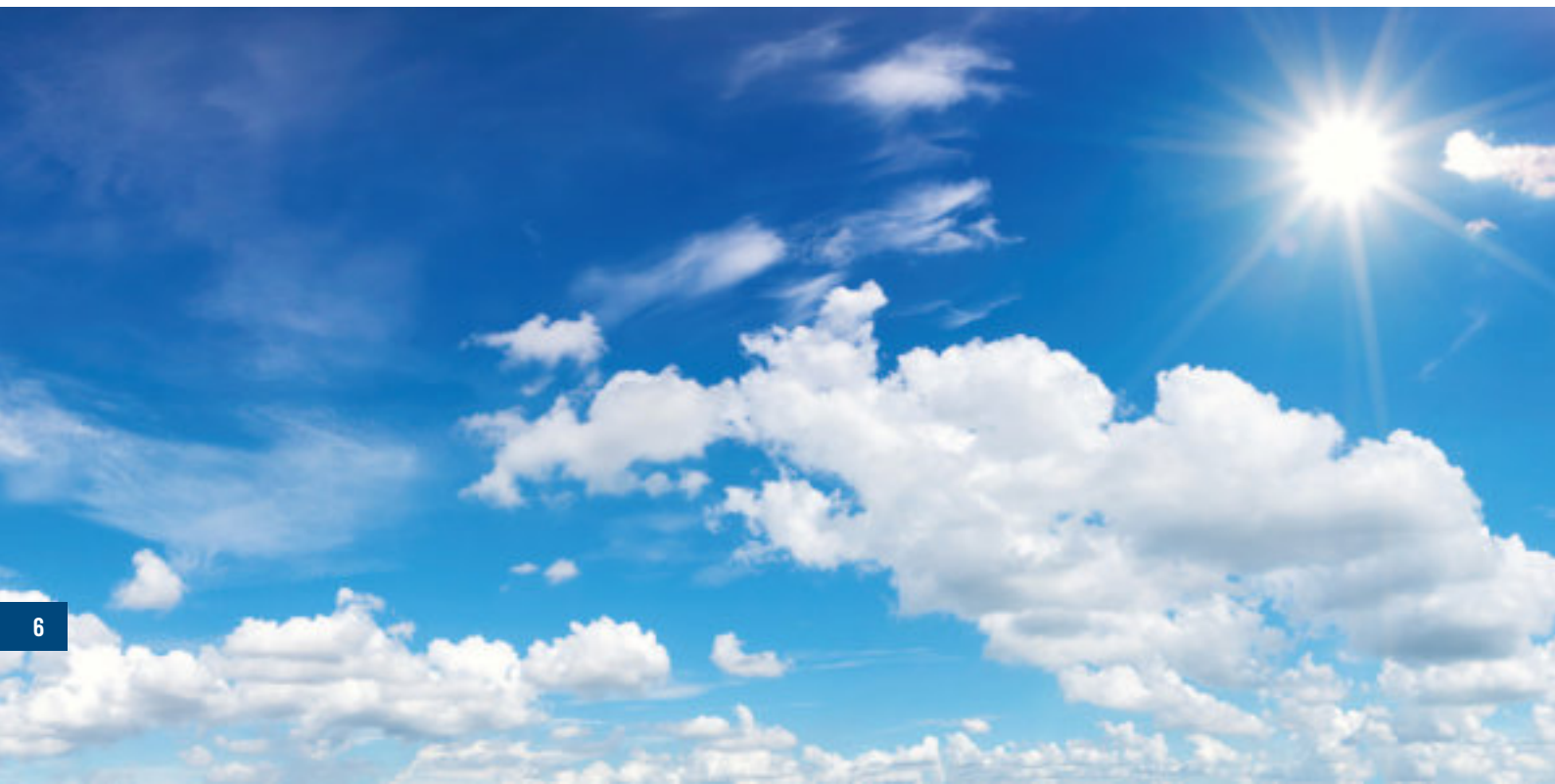
Ochrana ovzduší a klimatu jsou oblasti, kterým věnujeme již dlouhodobě velkou pozornost. Kromě důsledného monitoringu emisí a jejich kontinuálního – průběžného snižování sledujeme také přímé i nepřímé emise skleníkových plynů.

Uhlíkovou stopu SPOLCHEMIE a produktů vyhodnocujeme již řadu let pomocí analýzy životního cyklu (LCA), kterou zpracovává externí subjekt. První LCA bylo dokončeno již v roce 2010 s cílem zjistit uhlíkovou stopu produktů (PCF) epoxidových pryskyřic z fosilního a obnovitelného zdroje. Na jejím základě jsme získali jako první na světě pro epoxidovou pryskyřici z obnovitelného zdroje mezinárodně uznávaný environmentální certifikát EPD (Environmental Product Declaration). V dalších letech jsme LCA pro epoxidy opakovali a následně v roce 2021 jsme si nechali vypracovat rozsáhlou studii LCA pro celou společnost, jednotlivé výroby a nejdůležitější produkty (data za rok 2020). Dokončení další studie je v plánu v roce 2024. Výstupy z LCA využíváme pro identifikaci významných rizik v oblasti dekarbonizace a nastavení efektivního způsobu minimalizace naší uhlíkové stopy. Zjištěné uhlíkové stopy produktů (PCF) mohou být využity při spolupráci s klíčovými zákazníky v rámci jejich snah snižovat emise skleníkových plynů (scope 3).

V roce 2023 pokračovala výstavba výroby prekurzorů (poloproduktů) pro chladiva a nadouvadla čtvrté generace (tzv. F-plyny čtvrté generace), které mají významně nižší potenciál globálního oteplování a vliv na ozónovou vrstvu než v současnosti používané látky. Tento významný investiční projekt vnímáme jako zásadní příspěvek k dlouhodobé udržitelnosti a ochraně naší planety pro příští generace, ale i jako další krok ke zlepšení environmentálního profilu SPOLCHEMIE, a to ve všech sledovaných ukazatelích.

Aktivně se podílíme na řadě projektů využití vodíku, a to především v dopravě (autobusy, vlaky). Tyto projekty mají potenciál přispět k ochraně ovzduší ve městě a regionu, k ochraně klimatu a ke snížení závislosti na fosilních palivech. Úzká spolupráce pokračovala s městem Ústí nad Labem v oblasti využití vodíku jako čistého paliva pro městskou veřejnou dopravu. Výstavbou vodíkové plnicí stanice na okraji našeho areálu by došlo k využití vodíku, který vzniká jako vedlejší produkt.

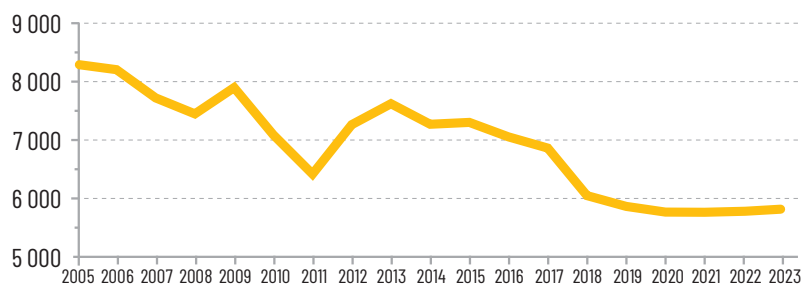
Od roku 2021 jsme jako výrobci vodíku členem České vodíkové technologické platformy (HYTEP), která sdružuje a koordinuje jednotlivé subjekty v oblasti vodíkových technologií s cílem rozvinout vodíkové hospodářství v ČR.

Energie a energetická náročnost

Pro SPOLCHEMII, jakožto podnik s velkou energetickou náročností, je spotřeba energií a jejich efektivní využití významným parametrem, který je úzce spojen s ochranou klimatu, ovzduší a naší dlouhodobou udržitelností. Oba hlavní sledované indikátory, tedy celková spotřeba energie (teplo, elektrický proud, zemní plyn a vodík z membránové elektrolýzy) a specifická spotřeba energie vztažená k objemu výroby, jsou závislé na celkovém objemu výroby a na podílu jednotlivých výrob, kdy zvýšení objemu v energeticky náročnějších výrobcích ovlivňuje i celková čísla. SPOLCHEMIE se v této oblasti dlouhodobě zlepšuje nejen díky zavedení nových technologií, ale také průběžnou a cílenou realizací úsporných opatření. V posledních čtyřech letech se tento ukazatel pohybuje přibližně na ustálené hodnotě. V roce 2023 došlo k nevýznamnému zvýšení specifické spotřeby energie vztažené na objem výroby (+0,47 %), nicméně hodnota je pod úrovní roku 2019. Tento trend koresponduje s poklesem objemu výroby produktů s menší energetickou náročností, případně nárůstem energeticky náročnější produkce.

VÝVOJ ENVIRONMENTÁLNÍHO PROFILU SPECIFICKÁ SPOTŘEBA ENERGIE (MJ/t PRODUKCE)

Spotřeba elektrické energie tvoří ve SPOLCHEMII nejvýznamnější podíl na (nepřímých) emisích skleníkových plynů. Od roku 2021 nakupujeme a spotřebováváme výhradně bezemisní elektrickou energii z českých jaderných elektráren. Za rok 2023 SPOLCHEMIE dosáhla úspora nepřímých emisí oxidu uhličitého výše zhruba 117 500 tun. Současná smlouva s ČEZ ESCO zaručuje odběr jaderné elektřiny až do konce roku 2025.

ČISTÁ
ENERGIE
ZÍTRKA

Certifikát

bezemisní elektřina

Potvrzujeme, že společnost SPOLCHEMIE
zajistila vlastní spotřebu elektřiny v období 1.1.2023 až 31.12.2023
bezemisní elektřinou vyrobenou v jaderných elektrárnách Skupiny ČEZ.
Objem zajištěné bezemisní elektřiny pro toto období
činí 221097 MWh.

Vystavený certifikát má pouze informační charakter a samostatně bez uplatnění záruk původu
neslouží zákazníkovi k prokázání spotřeby bezemisní elektřiny.

Mgr. Kamil Čermák
předseda představenstva
agenerálního ředitele ČEZ ESCO, a.s.

V Praze dne 27.02.2024

Ev. číslo: 004682023

OCHRANA VOD

SPOLCHEMIE si je vědoma významu vody jako vzácné suroviny a usiluje o minimalizaci její spotřeby a znečištění.

Produkce a nakládání s odpadními vodami

Odpadní vody (OV) z areálu SPOLCHEMIE jsou vypouštěny do kanalizace pro veřejnou potřebu, zakončené ČOV v Neštěmicích, a to na základě smlouvy o odvádění OV a jejich čištění mezi Spolkem a SČVK, a.s. Teplice. Stejně jako v předchozích letech byla kvalita vypouštěných OV nepřetržitě sledována prostřednictvím automatického monitoringu na měrném objektu KO, který je předávacím místem OV. V roce 2023 došlo k modernizaci měrného objektu KO s cílem modernizace měření a zlepšení obslužnosti.

V areálu SPOLCHEMIE jsou provozovány dvě biologické čistírny odpadních vod (ČOV):

Biologická čistírna odpadních vod z výroby pryskyřic (BČOV)

V roce 2023 bylo dosaženo průměrné účinnosti pro BSK₅ 98,25 % a pro CHSK 88,5 %, což jsou hodnoty zhruba na úrovni předchozího roku. Standardně vysoká účinnost čištění BČOV byla pozitivně ovlivněna modernizací BČOV. Celková stabilizace biologie se pozitivně projevila především na parametru nerozpuštěné látky (NL) a zároveň došlo k významnému poklesu spotřeby energie.

Biologická čistírna odpadních vod provozu EPITETRA (EPIČOV)

ČOV EPI představuje hlavní zdroj chlorovaných uhlovodíků v OV SPOLCHEMIE. V roce 2023 bylo dosaženo průměrné účinnosti pro BSK₅ 90,4 %, pro CHSK 93,2 % a pro AOX 43,1 %, což je zhruba na úrovni předchozího roku.

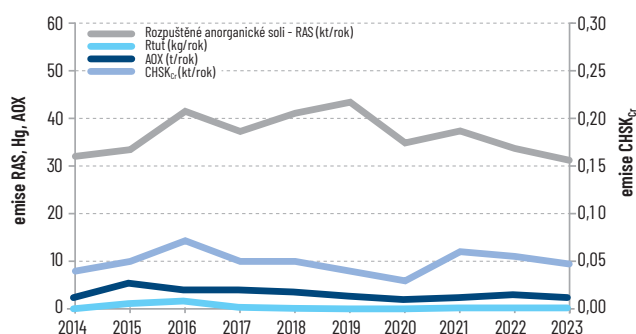
Znečištění odpadních vod

V roce 2023 došlo k mírnému navýšení u měrného zatížení odpadních vod, a to o +2 %. V budoucnu je očekáván návrat na hodnoty z roku 2022, resp. dosažení dalšího snížení v souvislosti s nájездem nového provozu na výrobu F-plynů čtvrté generace a zvýšením prosazení technologie odsolování odpadních vod (v návaznosti na objem výroby epoxidových pryskyřic). SPOLCHEMIE se daří průběžně udržovat hodnotu tohoto patrně nejvýznamnějšího environmentálního indikátoru na úrovni před rokem 2021, kdy byl zahájen provoz jednotky odsolování odpadních vod.

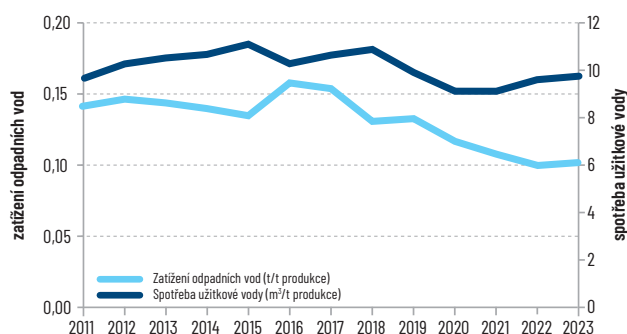
Vývoj znečištění vypuštěného z areálu SPOLCHEMIE a následně do Labe (u relevantních parametrů se započítává účinnost komunální ČOV) za posledních deset let je uveden v následujících grafech.

Z hlediska dlouhodobé udržitelnosti je zásadním indikátorem také spotřeba užitkové vody (odběr z Labe), který sleduje nároky na zdroj, bez něhož se chemický průmysl neobejde a který může mít vliv na ochranu přírodních zdrojů i krajinu. U celkové spotřeby vody došlo ke snížení o 8 % oproti předchozímu roku. U měrné spotřeby pak došlo k mírnému nárůstu, a to o 1,6 %. Změny spotřeby užitkové vody, podobně jako spotřeby energie, souvisí často ze změnou v objemu výroby jednotlivých produktů (s různou spotřebou vody), přičemž spotřeba vody (vztážená na objem výroby) je stále pod úrovní let 2018 a 2019, kdy se SPOLCHEMIE významně zlepšila díky zavedení nových technologií a optimalizaci výroby. V dalších letech je očekáván stabilní vývoj s případným pozitivním efektem po nájězdu provozu F-plynů čtvrté generace a souvisejícím zvýšením kapacity výrob, které jsou méně náročné na spotřebu vody.

VÝVOJ EMISÍ DO POVRCHOVÝCH VOD

VÝVOJ ENVIRONMENTÁLNÍHO PROFILU - VLIV NA VODU

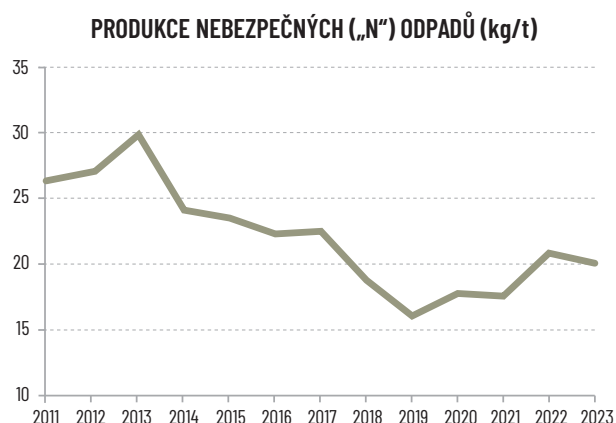
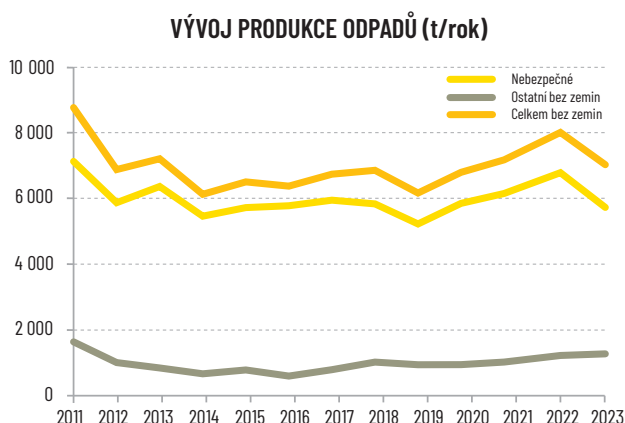

ODPADOVÉ HOSPODÁŘSTVÍ

Produkce odpadů

V roce 2023 se stejně jako v předchozím roce do odpadové bilance SPOLCHEMIE (meziroční navýšení celkové produkce odpadů) významně promítly nejen odpady, které vznikají nepravidelně (resp. nárazově ve vazbě na údržbu výrobních zařízení), ale především odpady související s realizací celé řady velkých investičních akcí, jako jsou například demoliční odpady, výkopové zeminy, čištění technologie v rámci příprav na technické úpravy nebo šrot. Tato specifická skupina produkovaných odpadů, které nesouvisí bezprostředně s výrobní činností, není z důvodu historické kontinuity zahrnuta v níže prezentovaných grafech.

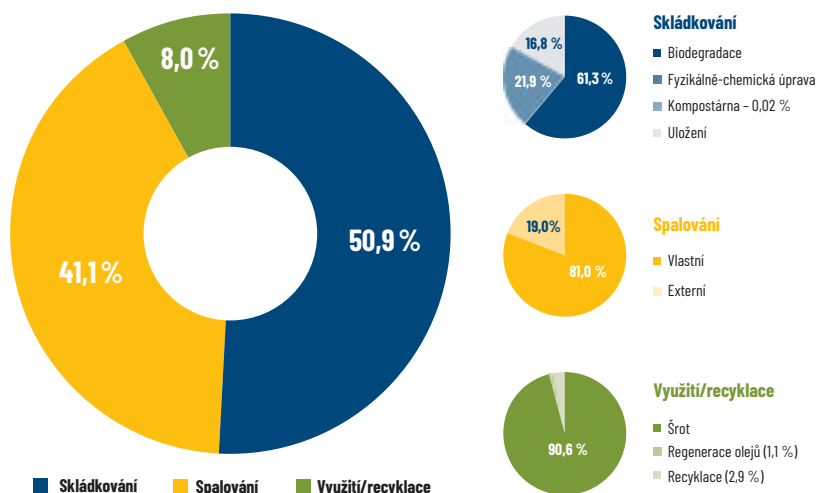
V oblasti měrné produkce nebezpečných odpadů se nám z dlouhodobého hlediska daří snižovat tento ukazatel, který je spojen především s nepřímými dopady na životní prostředí. Děje se tak díky zavedení nových výrob i optimalizaci jejich provozování a maximalizaci využití kapacit. V roce 2023 došlo k předpokládanému snížení tohoto ukazatele (o 3 %) oproti hodnotám z roku 2022, ve kterém se významně projevilo celkové snížení objemu výroby produktů s menší specifickou produkcí odpadů a menším objemem mimořádně vznikajících odpadů při realizaci investic. V následujících letech lze předpokládat další snížení, případně návrat na obvyklé hodnoty podle objemu jednotlivých produktů a po spuštění nové výroby F-plynů 4. generace. Vliv na množství odpadů má také modernizace obou BČOV – zvýšení účinnosti čištění odpadních vod vede přirozeně ke zvýšení objemu produkovaného odpadu.

Způsoby odstraňování odpadů

Charakter a složení odpadu, který produkuje SPOLCHEMIE jakožto chemická výroba, umožňuje pouze velice limitované možnosti recyklace nebo znovupoužití. U většiny odpadů současné technologie neumožňují jejich další smysluplné využití, přesto se podíl recyklátů (materiálu pro další využití) povedlo v roce 2023 meziročně navýšit o 2,8 % na 8 %.

Zhruba polovina odpadů (včetně kalů z biologického čištění odpadních vod, které jsou nejvýznamnějším odpadem SPOLCHEMIE z hlediska objemu) byla skládkována, a to ve většině případů po biodegradaci nebo fyzikálně-chemické úpravě. Celkem 41,1 % odpadů je pak spalováno, přičemž 81 % z těchto odpadů je spalováno na vlastní spalovně PS-13, tedy bez dodatečného transportu na jiné místo.

ZPŮSOBY ODSTRAŇOVÁNÍ ODPADŮ

Pozn: Uvedena data bez zemin a stavebních odpadů.

SANACE STARÝCH EKOLOGICKÝCH ZÁTĚŽÍ

Areál SPOLCHEMIE

V roce 2023 došlo oproti předchozím rokům k mírnému posunu v realizaci sanace starých ekologických zátěží (SEZ) v areálu, resp. v realizaci souvisejících stavebních projektů. Pokračovali jsme ve výstavbě části podzemní těsnicí stěny (PTS) na západní hranici areálu. Posun v ostatních sanačních akcích byl minimální v důsledku ukončení realizační smlouvy se zhotovitelem projektu sanace ze strany Ministerstva financí ČR (MF ČR) v roce 2016.

Z důvodu zdržení projektu sanace SEZ jsme již v roce 2017 požádali o prodloužení termínů pro dokončení sanace. Aktuálně platný termín dokončení sanačních akcí pro podzemní vody (limity na odtokové linii areálu) je stanoven na 15. 9. 2025. Pro rtuťové lokality (dokončení projektu ekokontejnmentu, EKK) bylo požádáno v roce 2021 o prodloužení a toto řízení bylo přerušeno do června 2024 z důvodu nutnosti odsouhlasení účelové aktualizace analýzy rizik (AAR).

Co se týče dostavby podzemní těsnicí stěny s reaktivními branami (PTS), na konci roku 2023 byla stěna prodloužena v západní části areálu závodu. PTS je od konce roku 2023 plně funkční a na jaře 2024 byly uskutečněny již jen úpravy terénu a komunikací do původního stavu.

Další sanační práce ve vztahu k podzemním vodám probíhaly v průběhu roku 2023 stejně jako v předchozích letech v omezeném rozsahu, a to podle projektu udržovacích sanačních prací a monitoringu podzemní vody na jižní hranici areálu a se souhlasem všech dotčených orgánů.

V oblasti rtuťových lokalit (dokončení EKK) předložil ke konci roku 2023 vybraný zpracovatel účelové AAR (Photon Water Technology, Liberec) závěrečnou zprávu. ÚAAR ke konci roku 2023 nebyla odsouhlasena a probíhá dopracování zprávy na základě připomínek oponenta a MF ČR.

Asanovaná skládka Chabařovice

Skládka Chabařovice je uzavřenou a nepoužívanou skládkou, na které má SPOLCHEMIE jako její bývalý provozovatel povinnost zajišťovat péči a monitoring (podle odpadového zákona). Monitoring probíhá se uskutečňuje pravidelně a průběžně a na případné odchylky a anomálie je bezodkladně reagováno.

V roce 2023 se uskutečnil v souladu s provozním řádem monitoring stability tělesa skládky a skládkových vod, odvoz skládkových vod k čištění (z důvodu udržení ustálené/vyrovnané bilance vodního hospodářství) a další činnosti související s údržbou a správným provozováním areálu.

V případě zjištění sesutí rekultivačních vrstev jsou neprodleně přijímány kroky pro eliminaci a sanování těchto sesuvů. V nedávné době šlo o dva sesuvy na severním úbočí v roce 2021 a na konci roku 2023. Sesuv z roku 2023 je předmětem opravy v roce 2024–2025. V průběhu roku 2023 byla dále (stejně jako v předchozích letech) sledována spolehlivost a účinnost provizorního opatření vrchní rekultivační vrstvy na západním svahu tělesa skládky, provedeného počátkem roku 2016.

INVESTICE SOUVISEJÍCÍ S OCHRANOU ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

SPOLCHEMIE v roce 2023 pokračovala v realizaci rozsáhlých investic v oblasti ochrany životního prostředí a klimatu a zvýšení provozní bezpečnosti celkem ve výši cca 192 milionů Kč (bez dotačních prostředků). Mezi nejvýznamnější investiční akce patřilo:

- Dokončení druhé etapy a zahájení třetí, závěrečné etapy modernizace biologické čističky odpadních vod (BČOV) pro výroby pryskyřic. V rámci této náročné akce rekonstrukce potrubních rozvodů a modernizace technologie ČOV, která se uskutečňuje za plného provozu, bylo proinvestováno již téměř 100 milionů Kč.
- Dokončení optimalizace parovodní soustavy s celkovými náklady cca 72 milionů Kč (včetně dotačních prostředků), která přispěje k úspoře energií.
- Dokončení modernizace spalovny odpadů s cílem snížení emisí do ovzduší.
- V oblasti ochrany klimatu a udržitelnosti jsme realizovali nebo pracovali na dalších patnácti projektech s celkovými investičními náklady cca 46 milionů Kč.

Dalším projektem, kterým přispějeme k udržitelnosti a ochraně klimatu, je již zmiňovaná výroba prekurzorů pro chladiva a nadouvadla. Podobně jako u dalších investic do nových výrobních zařízení představuje i tento projekt kombinaci komerčních, environmentálních a bezpečnostních cílů. Kromě našeho příspěvku k ochraně klimatu předpokládáme, že po spuštění dojde k významnému zlepšení sledovaných environmentálních parametrů SPOLCHEMIE a zároveň zvýšení bezpečnosti (řízení zásob chlóru).

Kromě výše uvedených investičních akcí byla realizována nebo zahájena řada dalších projektů, které mají za cíl snižovat dopady na životní prostředí, zvyšovat bezpečnost, zlepšit havarijní prevenci a/nebo zachovat objem výroby při současném zajištění spolehlivého a bezpečného chodu zařízení v rámci celého integrovaného výrobního řetězce SPOLCHEMIE.

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Environmentální investice z vlastních zdrojů (mil. Kč)	1 447	875,8	169,3	25,2	25,9	101,2	122,0	242,7	192,3

Pozn.: Významný nárůst v letech 2015 a 2016 souvisí s realizací hlavních etap výstavby membránové elektrolýzy. Do údajů jsou zahrnuty i externí zdroje – dotace, půjčky a prostředky ze státní garance pro sanaci starých ekologických zátěží, kde v letech 2016 až 2021 bylo zásadně omezeno financování projektu a prováděla se jen nutná opatření.

Významější projekty s rozpočtem přesahujícím dva miliony korun jsou zahrnuty v následujícím přehledu:

Ochrana a snižování spotřeby vod

- Modernizace BČOV Pryskyřic
- Odsolování odpadních vod – úpravy/optimalizace technologie (celkem devět menších projektů)
- Modernizace technologie (výměna gell mashine), provoz Epispol I (odpadní vody a odpady)

Ochrana ovzduší a klimatu

- Optimalizace parovodní soustavy
- Modernizace spalovny EPITETRA (redukce emisí)
- Monitoring nebezpečných látek na severní a východní hranici areálu
- Rozkládání nekvalitního chlornanu
- Rozvojové projekty „Udržitelnost, ochrana klimatu, úspora energií“ – celkem 15 projektů

Havarijní prevence

- Zvýšení požární bezpečnosti výroby modifikovaných epoxidů, provoz UP I Epoxidy (2. a 3. etapa)
- Modernizace řídicího systému provozu Elektrolýza
- Modernizace řídicího systému provozu Ionexový dian
- Modernizace Labské vodárny (provozní a havarijní bezpečnost)
- Modernizace řídicího systému a polní instrumentace Epitetra (Ovčí vrch a PC 100)
- Modernizace Vodojemu UV III (provozní a havarijní bezpečnost)
- Záloha napájení elektrolýzy elektrickým proudem (transformátor 110/10 kV 31,5 MVA)

V roce 2023 probíhalo dalších 30 investičních akcí s environmentálním a/nebo bezpečnostním dopadem s náklady pod dva miliony korun.

MONITORING DOPADŮ NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Sledování a vyhodnocování dopadů na životní prostředí je nedílnou a důležitou součástí našich aktivit v rámci snižování negativních environmentálních dopadů. Monitoring přímých dopadů našich aktivit na jednotlivé složky životního prostředí byl stejně jako v předchozích letech zajišťován následujícími pracovišti, opatřeními a organizacemi:

- **Oddělení analytických služeb a řízení kvality (LAVES, Spolek)** – laboratoř disponuje akreditací ČIA (osvědčení č. 179/2024), a výsledky tak mají zákonnou váhu pro dvacet sedm akreditovaných parametrů odpadních, povrchových a pitných vod, odpadů a jejich výluhů a vzorkování.
- **ALS Czech Republic, s. r. o.**, laboratoř je akreditována ČIA (osvědčení č. 98/2024).

Ochrana vod

- Systém automatického monitoringu kanalizační sítě SPOLCHEMIE zajišťuje kontinuální sledování znečištění odpadních vod.
- Na monitorování dopadů na vody dále participuje Severočeská servisní a. s. (kontrolní laboratoře SČVK).

Ochrana ovzduší

- Je provozován kontinuální emisní monitoring na spalovně odpadů v provozu EPITETRA a na jednotkách termické oxidace a vymrazování epichlorhydrinu provozu NMEP I (EPISPOL).
- Na provozech Elektrolyza, Kapalný chlor a EPITETRA je na výstupu chlorových odplynů instalováno kontinuální sledování nestandardních provozních stavů.
- Na provozech UP I Alkydy a Podlahoviny jsou kontinuálně sledovány emise organických látek na výstupu z asanačních zařízení (kontrola funkčnosti).
- Externí zákonné měření emisí do ovzduší bylo realizováno firmami s autorizací Ministerstva životního prostředí ČR: EMPLA, s. r. o., a DEKONTA, a. s.

Ochrana půdy a vodních zdrojů

V souvislosti s provozem areálu asanované skládky v Chabařovicích je realizován monitoring stability tělesa skládky, hydrogeologický monitoring, geodetický monitoring a sledování možných termálních jevů. V areálu SPOLCHEMIE probíhá pravidelný monitoring podzemních vod v souvislosti s projektem starých ekologických zátěží a dle vydaných integrovaných povolení. Tento monitoring je prováděn v součinnosti s odbornými firmami.

EXTERNÍ KOMUNIKACE

Uvědomujeme si plně význam otevřené, objektivní a včasné komunikace s veřejností a dalšími partnery, a to nejen v oblasti životního prostředí. Pravidelně informujeme o významných krocích a událostech a spolupracujeme s dotčenými institucemi i veřejností.

Mezi nejvýznamnější instituce z hlediska komunikace v oblasti ochrany životního prostředí patří:

- Krajský úřad Ústeckého kraje – odbor životního prostředí a zemědělství a případně i komise pro životní prostředí (a Rada Ústeckého kraje)
- Česká inspekce životního prostředí – Oblastní inspektorát Ústí nad Labem
- Magistrát města Ústí nad Labem – odbor životního prostředí, případně i komise ŽP a rada města
- Ministerstvo životního prostředí ČR
- Ministerstvo financí ČR
- Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR
- Evropská komise (reporting)
- Česká informační agentura životního prostředí (CENIA)
- KHS Ústí nad Labem
- Povodí Ohře, s. p.
- Povodí Labe, s. p.
- Severočeské vodovody a kanalizace, a.s. (resp. Severočeská servisní, a. s.)
- Svaz chemického průmyslu ČR (výbor pro HSE)
- Svaz průmyslu ČR

Komunikace s veřejností a dalšími zainteresovanými skupinami v oblasti ochrany životního prostředí a udržitelnosti je vedena a společně koordinována tiskovým mluvčím, oddělením marketingu a ředitelem Technického úseku SPOLCHEMIE. Pro komunikaci jsou využívány různé kanály, ať už jde o webové stránky, sociální sítě, tisková prohlášení, informace v médiích, vlastní periodikum NAŠE SPOLCHEMIE či informace veřejnosti od oborových sdružení (např. v rámci programu Responsible Care – Odpovědné podnikání v chemii).

Prostřednictvím oficiálních kontaktů přijímáme dotazy, podněty a stížnosti vztahující se k ochraně a stavu životního prostředí od městské policie, veřejnosti i médií. V případě zájmu je po prošetření dotazu/stížnosti poskytnuta zpětná informace. Pro dotazy veřejnosti především z oblasti bezpečnosti a životního prostředí máme zřízenou linku bezpečí na telefonním čísle: +420 473 033 033. Pro hlášení nestandardních stavů je pak zřízen Integrovaný záchranný dispečink (+420 475 211 085, dispecer@spolchemie.cz).

V roce 2023 jsme nezaznamenali žádný externí podnět.

UDRŽITELNÝ ROZVOJ VE SPOLCHEMII

OdPOVědné POdNIKání A KONCEPT uDRŽITELNOSTI

Jako jedna z prvních českých chemických společností jsme se už v roce 1994 zavázali plnit principy celosvětové dobrovolné iniciativy Responsible Care – Odpovědné podnikání v chemii. Do aktivit Svazu chemického průmyslu, směřujících k rozvoji této iniciativy, se aktivně zapojujeme a jsme stále jedním z jeho vůdčích subjektů, čímž přispíváme k naplňování principů ochrany životního prostředí podle Global Compact OSN.

Jsme také zapojeni do mezinárodně uznávaného hodnocení udržitelnosti EcoVadis, které hodnotí firmy na základě celkem 21 ukazatelů nejen z oblasti životního prostředí, ale také pracovních podmínek, etického chování, obchodních praktik a dodavatelského řetězce. Celkem je do hodnocení zapojeno více než 85 tisíc firem z celého světa. SPOLCHEMIE pravidelně bývá hodnocena vysokým skóre v udržitelnosti. V roce 2024 jsme opět obhájili zlatou medaili (pozice na 98. percentilu) a získali vysoké skóre 78. Poprvé se nám navíc podařilo dostat mezi 5 % nejlepších společností na světě a mezi 2 % v chemickém sektoru. V environmentální oblasti dosahujeme tradičně vysokého hodnocení (skóre 80).

KONCEPT uDRŽITELNOSTI

udržitelný rozvoj u nás ve SPOLCHEMII stojí na lidských zdrojích, našich zaměstnancích a třech základních pilířích:

Pilíř **životní prostředí** v sobě zahrnuje program Zelená SPOLCHEMIE a všechny naše aktivity, které snižují náš dopad na životní prostředí a pomáhají efektivně využívat zdroje, ať už jde o využívání nejmodernějších technologií, vývoj šetrných výrobků, ale třeba i aktivity směrem k okolí, v oblasti nákupu či odpadového hospodářství.

Pilíř **Společnost** se vztahuje k našemu blízkému okolí, městu Ústí nad Labem a k veřejnosti. Naším cílem je, aby SPOLCHEMIE i přes blízkost našeho areálu centru města byla přijímána kladně jako dobrý, přínosný, důvěryhodný a bezpečný soused.

Pilíř **Ekonomika** se pak zaměřuje na posilování ekonomické situace SPOLCHEMIE, zvyšování zisku a posilování naší pozice na trhu a prohlubování vztahů se zákazníky. Součástí vztahů se zákazníky je i oblast kvality.

Náš koncept udržitelnosti zahrnuje i úzkou spolupráci se zaměstnanci, dodavateli a ostatními obchodními partnery, které povzbuzujeme a motivujeme k dodržování podobných principů udržitelného rozvoje. Neméně důležitou prioritou je pak bezpečnost a ochrana zdraví.

CÍLE UDRŽITELNOSTI DO ROKU 2030

Jako součást našich snah o udržitelný rozvoj jsme si vytyčili cíle, kterých chceme dosáhnout.

V pilíři **životní prostředí** je stěžejní snížení emisí skleníkových plynů – do roku 2030 chceme snížit uhlíkové stopy (scope 1 a 2) o 40 %. Chceme také snižovat znečištění – do roku 2030 máme cíl snížit specifickou produkci odpadu o 20 % a specifické znečištění odpadních vod o 15 %.

V oblasti **společenské odpovědnosti a bezpečnosti** je naším hlavním cílem snížit do roku 2030 incidence (závažné havárie a nebezpečné stavy) ve výrobě o 50 %, v oblasti lidských zdrojů pak snížit úrazovost (s absencí delší než tři dny) o 60 %.

V **ekonomické oblasti** máme za hlavní cíl dosáhnout zvýšení tržeb do roku 2030 o 50 %.

Pozn.: Cíle pro rok 2030 jsou stanoveny ve srovnání s rokem 2020. Cíle (KPI) jsou stanoveny v souladu s požadavky na reportingu udržitelnosti EU (směrnice CSRD a standardy ESRS), které vychází z velké části z GRI standardů.

Spolek pro chemickou a hutní výrobu, akciová společnost

Revoluční 1930/86, 400 32 Ústí nad Labem

www.spolchemie.cz | info@spolchemie.cz | +420 477 161 111